

Pestprotocol

Ondertekening

Onderstaande partijen onderschrijven de doelstelling en procedure zoals vastgelegd in dit pestprotocol. Jaarlijks wordt er in januari dit protocol door vertegenwoordigers van de geledingen opnieuw vastgesteld.

Schoolleiding

Naam: Arno Methorst

Amsterdam:(datum)

Handtekening:

Medezeggenschapsraad

Naam: Jan Willem van Hall

Amsterdam:(datum)

Handtekening:

Contactpersoon / Vertrouwenspersoon

Naam: Nicole van den Berg Lia van Geerke

Amsterdam:(datum)

Handtekening:

Anti-pest coördinator

Naam: Janny Kramer

Amsterdam:(datum)

Handtekening:

TSO-coördinator

Naam: Nino Ciorca (Kinderstralen)

Amsterdam:(datum)

Handtekening:

Inhoud

Ondertekening.....	2
Inleiding.....	4
Waarom een pestprotocol?	4
Uitgangspunten	4
Hoofdstuk 1.....	5
Wat is pesten?.....	5
Voorbeelden van specifiek pestgedrag	5
Rolverdeling bij pestgedrag.....	6
Hoofdstuk 2. Preventie.....	8
Het pedagogisch klimaat	8
De school- en klassenregels	8
Hoofdstuk 3. Signalering, erkenning en stellingname.....	10
Signalering	10
Erkenning.....	10
Begeleiding	11
Hoofdstuk 4. Aanpak van pestgedrag	13
Stappenplan.....	13
Consequenties	13
Hoofdstuk 5. Adviezen voor betrokkenen.....	15
Adviezen voor de leerkracht	15
Adviezen aan ouders	16

Inleiding

Waarom een pestprotocol?

Daltonbasisschool De Rivieren is een warme buurtschool waar iedereen elkaar kent en zich welkom voelt. Wij willen onze kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. Onderdeel van dit pedagogisch klimaat is dat we proberen te voorkomen dat kinderen elkaar pesten door het inzetten van onder andere Taakspel, Leefstijl en de klassenvergadering. Wanneer er toch wordt gepest, geeft ons pestprotocol kinderen, leerkrachten en ouders duidelijkheid over hoe gehandeld wordt. Door het protocol te volgen ontstaat een samenwerking tussen alle betrokkenen: leerkracht, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders.

Met ons pestprotocol laat de school zien, aan ouders en leerlingen, dat pesten serieus wordt genomen en wordt aangepakt. Van belang is dat het pestprotocol bij iedereen bekend is en wordt gehanteerd in pestsituaties. Direct optreden tegen pesten geeft een duidelijk signaal af aan leerlingen dat pesten op school niet wordt getolereerd. Dit heeft als positief bijeffect dat de veiligheidsbeleving van leerlingen zal toenemen.

Uitgangspunten

Het pestprotocol is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school voor zowel de leerkrachten als de ouders, de kinderen, de gepeste kinderen, de pesters en de 'zwijgende' groep kinderen.
- De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.
- Leerkrachten en ouders moeten tijdig inzien en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Bij ieder ligt de verplichting om dit tijdig te signaleren.
- Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en overblijfouders duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag.
- Als het pestgedrag nogmaals voorkomt, volgt de school de procedure zoals beschreven in dit pestprotocol.
- Dit pestprotocol wordt door het hele team en de oudervertegenwoordiging onderschreven en ook alle ouders ter inzage aangeboden.

Hoofdstuk 1.

Wat is pesten?

We maken een onderscheid tussen plagen en pesten. Deze begrippen worden regelmatig door elkaar gebruikt, maar er is een duidelijk verschil. We spreken over plagen wanneer er sprake is van gelijkwaardigheid tussen de betrokkenen en het vertoonde gedrag plaatsvindt in een positieve sfeer. De kinderen nemen elkaar in de maling, dagen elkaar uit, zonder dat dit door de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Het plagen heeft een pedagogische waarde: kinderen leren voor zichzelf op te komen en met conflicten om te gaan.

Bij pesten gaat het om een combinatie van:

- *Machtsverschil*: Het gepeste kind is jonger, kleiner, verbaal of fysiek minder sterk, minder machtig of staat tegenover een meerderheid.
- *Schade*: Er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.
- *Duur*: Het pesten houdt niet na één keer op, maar gebeurt vaker of houdt langere tijd aan.
- *Herhaling*: Het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op één slachtoffer gemunt hebben.

Definitie

Pesten is systematisch geweld (psychisch, fysiek of seksueel) van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer andere leerlingen, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.

Het specifieke van pesten is dus gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter. We spreken van pestgedrag als het daarnaast ook nog regelmatig gebeurt, waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie.

Voorbeelden van specifiek pestgedrag

Verbaal:

- Vernederen: “Haal jij alleen de ballen maar uit de bosjes, je kunt niet goed genoeg voetballen om echt mee te doen”.
- Schelden: “Viespeuk, etterbak, mietje” enz.
- Dreigen: “Als je dat doorvertelt, dan grijpen we je.”
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken. (rooie, dikke, dunne, flapoor, enz.)
- Schelden of bedreigen via email, Whatsapp, Facebook, Instagram of andere social media.
- Vervelende foto's van de ander op een website of sociale media plaatsen.
- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of echt steun te zoeken om samen te kunnen spannen tegen een ander kind.
- Een ander voortdurend ergens de schuld van geven.

Fysiek:

- Trekken en duwen of zelfs spugen.
- Slaan, schoppen en laten struikelen.
- Krabben, bijten en haren trekken.

Intimidatie:

- Bedreigen en/of chanteren.
- Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.
- Dwingen om bezit dat niet van jou is af te geven.
- Een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen.

Isolatie:

- Steun zoeken bij andere kinderen dat het kind niet wordt uitgenodigd voor partijtjes en leuke dingetjes.
- Uitsluiten: het kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis, niet komen op een verjaardag.

Stelen of vernielen van bezittingen:

- Afpakken van bezittingen, zoals schoolspullen, kleding en/of speelgoed.
- Beschadigen en kapotmaken van spullen: boeken bekladden, schoppen tegen en gooien met een schooltas, banden van de fiets lek steken, etc.

Speciale aandacht gaat uit naar digitaal pesten en het gebruik van mobiele telefoon en iPad op school:

- Het is niet toegestaan onder schooltijd en in de pauzes gebruik te maken van de mobiele telefoon, behalve na toestemming van de leerkracht.
- Het maken van foto's met een mobiele telefoon is verboden, anders dan na uitdrukkelijke toestemming van de leerkracht bij excursies en /of uitstapjes.
- Bij de aanvang van de lessen bergen de leerlingen hun mobiele telefoon op in de daarvoor bestemde bak bij de leerkracht. De bak wordt in een afgesloten kast bewaard.
- Via ouderavonden en/of artikelen in de Nieuwsbrief worden ouders geadviseerd over de omgang van kinderen met het internet.

Rolverdeling bij pestgedrag

Bij pestgedrag is er altijd sprake van een bepaalde rolverdeling bij de betrokkenen. In het kort zijn dit:

- Het slachtoffer - Als je systematisch gepest wordt, dan sta je in de rol van slachtoffer.
- De pester – de pester heeft altijd anderen nodig om zijn rol als pester goed te spelen;
- De assistent – een pester is niets zonder zijn assistent, er moet altijd wel iemand in de buurt zijn waar hij op kan vertrouwen en die hem aanmoedigt in zijn gedrag.
- De meeloper –De meeloper heeft niet in de gaten dat hij een belangrijke facilitator is in het pestproces. Onbewust keurt hij het gedrag van de pester en zijn assistent goed, door bijvoorbeeld te zwijgen of te lachen als er iets gebeurt. Deze meeloper zal zelf geen zichtbaar pestgedrag vertonen, maar verhoogt door zijn gedrag wel de status van de pester.
- De buitenstaander / zwijgende meerderheid: Het spreekwoord 'Wie zwijgt stemt toe' is op deze rol van toepassing. Dit is de grootste groep. Deze mensen weten dat er gepest wordt, maar ze doen niets. Ze lachen niet als er iets gebeurt, maar ze zullen er ook niets van zeggen. Juist door niets te doen, tolereren ze het gedrag van de pester en zijn assistent.

- De verdediger – Deze persoon zal niet direct iets doen, maar kan als de pesters uit de buurt zijn een grote steun zijn voor het slachtoffer, door bijvoorbeeld te zeggen dat hij het niet zo moet aantrekken.

Hoofdstuk 2. Preventie

Het pedagogisch klimaat

Op De Rivieren creëren we een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich veilig voelen, waarin verschillen tussen kinderen geaccepteerd en gewaardeerd worden en waarin kinderen leren op een positieve manier met elkaar om te gaan.

We bereiken dit door de volgende zaken:

- We stellen hoge eisen aan de pedagogische kwaliteiten van leerkrachten. Zij moeten in staat zijn om betekenisvolle relaties aan te gaan met kinderen en een groep kinderen. Ook heeft de leerkracht een positieve houding ten opzichte van de verschillen tussen kinderen en leert de kinderen dat ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken.
- De school beschikt over een gedragscode en hanteert schoolregels (zie hieronder).
- In de klas worden met elkaar klassenregels afgesproken (zie onder).
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in de groep, aanpak van ruzies komen aan de orde binnen onze methode Leefstijl* en worden besproken in een kringgesprek of de klassenvergadering.
- Inzet van Taakspel** in de groepen 3 tot en met 8.
- In de klas zitten de kinderen een groepjes en worden werkvormen gehanteerd waarin kinderen gestimuleerd worden om samen te spelen en te werken.
- Jaarlijks monitoren we de beleving van de sociale veiligheid bij leerlingen door het afnemen van Monitor Sociale Veiligheid Vensters. Hier volgen acties uit.
- Met het instrument Zien! brengen de leerkrachten het sociaal-emotioneel functioneren van kinderen systematisch in kaart. Dit leidt tot een groepsplan.
- Waar nodig interventies zoals weerbaarheidstrainingen en omgaan met meidenvrijheid.

* Leefstijl: Binnen het onderwijs spelen sociaal-emotionele vaardigheden en normen en waarden een belangrijke rol. Met het Leefstijl-programma worden kinderen hiervan bewustgemaakt. Samen met klasgenoten doen ze activiteiten en opdrachten die het besef van 'goed omgaan met elkaar' versterken. Het bevorderen van positieve groepsrelaties speelt in de Leefstijl-lessen een grote rol. Niet alleen het individu wordt sterker, maar ook de groep.

** Taakspel is ontwikkeld om een positief en veilig klassenklimaat te scheppen, het taakgericht gedrag te bevorderen en het regel overtredend gedrag te reduceren. Taakspel is meermaals onderzocht en een effectief gedragsveranderingsprogramma gebleken. Uit het onderzoek 'Wat werkt tegen pesten' blijkt Taakspel ook een positieve invloed te hebben op pestgedrag.

De school- en klassenregels

Binnen onze school zijn we samen verantwoordelijk voor de te behalen doelen en de sfeer in de klas. Wij betrekken onze leerlingen daarom nadrukkelijk bij de vraag welke klas ze zouden willen zijn en welke waarden en daarmee samenhangende regels en grenzen aan toelaatbaar gedrag zij belangrijk vinden. Aan het begin van het schooljaar (gouden weken) en na elke vakantie (zilverenweken) stellen ze een groepsmissie op met bijbehorende afspraken. Deze afspraken worden bepaald in een wekelijkse klassenvergadering en/of komt aan de orde tijdens een Leefstijlles. Hiermee maken we onze leerlingen verantwoordelijk en wordt duidelijk dat de waarden er zijn om de klas te laten functioneren, je veilig te voelen om zaken uit te proberen en te leren.

De belangrijkste regel tegen pesten luidt in ieder geval:

Als je zelf of iemand anders gepest wordt, vertel je het aan de leerkracht. Pesten moet je niet geheim houden, praat erover, dat is geen klikken, maar helpen.

De regels van de verschillende klassen en groepen zullen verschillend zijn. Dit hangt namelijk samen met de fase van de sociaal-emotionele ontwikkeling waarin leerlingen verkeren. Deze verloopt in fasen en is leeftijdsafhankelijk. Om binnen onze school leerlingen houvast en voorspelbaarheid te geven zijn er drie basisregels die voor onze hele school gelden. De regels van de groep mogen in ieder geval niet conflicteren met de schoolregels.

De drie schoolregels zijn:

1. Wij zijn **Netjes**.
2. Wij zijn **Aardig** voor elkaar. (Te onthouden door de afkorting '**NAR**' te gebruiken)
3. Wij zijn **Rustig** in de klas en op school.

Wij zijn netjes	Wij zijn aardig voor elkaar	Wij zijn rustig in de klas en op school
Wij gaan netjes om met materialen en spullen	Wij doen aardig tegen elkaar	Wij lopen rustig door de school
Wij praten netjes tegen elkaar	Wij respecteren elkaar	Wij praten rustig tegen elkaar
Wij houden onze school netjes, opgeruimd en gezellig	Wij spreken elkaar aan bij naam	We worden op de goede manier rustig
Wij wensen elkaar een goedemorgen	Wij zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt op school	Je boos voelen mag! Maar wij doen dit op de juiste manier
Leerkrachten spreek je aan met juf of meester en je gebruikt aanspreekvorm 'u'	Wij geven en ontvangen graag een complimentje	
	Wij helpen elkaar	

Hoofdstuk 3. Signalering, erkenning en stellingname

Signalering

De kinderen worden gestimuleerd naar de leerkracht of de vertrouwenspersoon toe te gaan als er sprake is van pesten (bij zichzelf of anderen). De leerkrachten zijn echter ook zelf alert op signalen van pesten in de klas.

Signalen die er op kunnen wijzen dat een kind gepest wordt zijn:

- vaak alleen staan of bij de leerkracht gaan staan in de pauze;
- vaak alleen met jongere kinderen spelen;
- niet buiten willen spelen op school;
- vaak op het nippertje op school komen;
- vaak spullen kwijt zijn op school;
- overdreven aanpassen aan andere kinderen;
- snel boos, prikkelbaar of verdrietig zijn.

Ook ouders kunnen signalen van pesten herkennen:

- niet naar school willen of aangeven ziek te zijn;
- niet buiten willen spelen;
- bepaalde kleren niet aan willen naar school;
- niet uitgenodigd worden op partijtjes of om te spelen bij klasgenoten.

Als een kind het pesten niet tegen zijn leerkracht durft te vertellen, kan het kind naar de vertrouwenspersoon gaan of naar een leerkracht waar hij/zij een goede band mee heeft. Deze leerkracht/vertrouwenspersoon koppelt het probleem vervolgens terug naar de direct betrokken leerkracht alsmede de directeur van de school.

In de school hangt een brievenbus waarin kinderen, eventueel anoniem, kunnen melden dat ze gepest worden of zien dat een ander kind gepest wordt. Deze brievenbus wordt regelmatig geleegd door de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon onderzoekt de melding en onderneemt zelf actie of bespreekt wat er gebeuren moet met leerkrachten en/of directie.

Erkenning

Wanneer de leerkracht signaleert dat een kind gepest wordt of wanneer een kind dit zelf aangeeft, is het belangrijk dat het kind serieus genomen wordt en dat het pestgedrag wordt erkend als probleem. De leerkracht neemt altijd duidelijk stelling tegen het pestgedrag. De leerkracht biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming, spreekt zwaar en ernstig met de pester en zijn ouders en richt zich vervolgens op de zwijgende middengroep en de meelopers.

Ook ouders die signaleren dat hun kind gepest wordt, moeten hun kind serieus nemen. Het is belangrijk dat zij direct met de leerkracht, de vertrouwenspersoon of de schoolleiding gaan praten over het pesten, dan kan er snel actie ondernomen worden tegen het pestgedrag.

Begeleiding

Hulp aan het gepeste kind

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind is eenzaam en slachtoffer en heeft recht op professionele zorg vanuit de school. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de ervaringen. Dit gebeurt door achtereenvolgens:

- Gesprekken met de vertrouwenspersoon of met de eigen leerkracht. Bij het monitoren van ontwikkelingen is het van belang naast incidentele momenten ook vaste momenten van gesprek in te bouwen waarin het kind gevraagd wordt naar de gewenste vooruitgang. Het doel is tweeledig: zowel het signaleren van nieuwe prikkels als het verwerken van de eerdere ervaringen.
- Schriftelijke verwerking door het kind. Het kind krijgt de beschikking over een “verwerkingsschriftje” dat op elk gekozen moment door het kind kan worden ingevuld. Het gaat hier om een vertrouwelijk instrument van kind en leerkracht. Het kind krijgt op die manier de gelegenheid de traumatische ervaringen van zich af te schrijven/tekenen.

Hulp aan de pester

De pesters hebben in ons pedagogisch stelsel ook recht op hulp, zij zijn niet in staat om op een normale wijze met anderen om te gaan en hebben daar onze professionele hulp bij nodig. Die hulp kan bestaan uit de volgende activiteiten:

- Een gesprek vanuit het protocol waarin ondubbelzinnig zal worden aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt op de school. Dit gesprek wordt gevoerd als een slechtnieuwsgesprek. Er wordt een schriftelijk verslagje van gemaakt. Een duidelijk afspraak voor een vervolggesprek op termijn ongeacht de ontwikkelingen en welke straf er zal volgen indien het pestgedrag toch weer voorkomt.
- Pestgedrag wordt binnen het team van de school gemeld zodat al het personeel alert kan reageren.
- De ouders worden geïnformeerd van zowel de pester als het gepeste kind.
- Van alle gesprekken met de pester en /of ouders worden verslagen gemaakt. Indien deze activiteit geen oplossing biedt, voert de leerkracht een aantal probleemoplossende gesprekken met de leerling waarbij getracht zal worden de oorzaak van het pesten te achterhalen. Daarnaast proberen we de pester gevoelig te maken voor hetgeen hij/zij aanricht bij het gepeste kind.
- Als het pestgedrag blijft voortduren roept de school de hulp in van de Ouder- en Kindadviseur. Om met haar en de ouders te bespreken wat deze leerling nodig heeft. Er kan gedacht worden aan een training,

Aantal tips tegen digitaal pesten

- Vertel aan je ouders dat cyberpesten plaats vindt. Het is nooit jouw schuld dat een ander iets vervelends naar jou toestuurt op internet. Niemand heeft het recht om jou te pesten!
- Voor de ouders: sommige kinderen vertellen niet dat ze gepest worden via internet, omdat ze bang zijn dat ze niet meer mogen internetten. Maak duidelijk, dat uw kind gewoon mag blijven internetten!
- Bewaar alles wat met pesten te maken heeft op je computer als bewijsmateriaal.
- Reageer niet op het cyberpesten. Ook niet gaan terugschelden.
- Blokkeer mensen die jou pesten op internet.

- Bij vervelende youtube filmpjes lees de tips op de politiesite <http://www.vraaghetdepolitie.nl/sf.mcgi?193>. Als je aangifte wilt doen, doe dan eerst aangifte, voordat je het filmpje door youtube laat verwijderen (i.v.m. bewijsmateriaal).
- Meld (internet)pesten van medeleerlingen op school. Overleg met je ouders en school de te nemen stappen. Spreek af wie wat gaat doen en zet dit zwart op wit.

Hoofdstuk 4. Aanpak van pestgedrag

Stappenplan

Wanneer kinderen ruzie hebben of als er gepest wordt, volgen we het volgende stappenplan:

Stap 1: Kinderen maken het aan elkaar duidelijk als ze iets niet leuk vinden wat een ander kind doet. Ze proberen er eerst zelf uit te komen. Onze kinderen leren bij de kleuters al het gebruik van “stop, hou op” + het benoemen van het gedrag/situatie en worden gestimuleerd bij het niet zelf kunnen oplossen van de situatie de leerkracht in te schakelen.

Stap 2: Op het moment dat de kinderen er zelf niet uit komen, leggen zij het probleem voor aan de leerkracht.

Stap 3: De leerkracht brengt beide partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen het probleem op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. De leerkracht neemt altijd duidelijk stelling tegen pesten.

Stap 4: Wanneer het pesten tussen dezelfde kinderen zich herhaalt, treden de fasen van de consequenties in werking.

De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en deskundigen.

Consequenties

Als het stappenplan geen positief resultaat oplevert, worden er consequenties aan het pestgedrag verbonden. Deze zijn opgebouwd in 5 fasen, opbouwend in zwaarte naarmate het pestgedrag langer aanhoudt en/of ernstiger is.

Fase 1

- De leerkracht voert gesprekken met de pester en/of de hele groep met als doel bewustwording van wat het pesten betekent voor de gepeste leerling en voor de groep.
- De leerkracht maakt afspraken over gedragsverandering met de pester. De naleving van de afspraken wordt regelmatig besproken.
- Eventueel kan een sanctie opgelegd worden, bijvoorbeeld één of enkele pauzes binnen blijven, een schrijfofdracht maken over de toedracht en de rol van de pester, een werkstuk maken over pesten.
- De leerkracht meldt het incident in ons digitale LVS- systeem Parnassys, waarbij het probleem en de genomen maatregelen beschreven worden.

Fase 2

- De anti-pestcoördinator en/of directeur voert een gesprek met de ouders van de pester. Het probleem en de eerder genomen maatregelen worden met de ouders besproken. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

- De anti-pestcoördinator of de directeur meldt het incident in ons digitale LVS- systeem Parnassys en maakt een verslag van het gesprek met de ouders.

Fase 3

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld en/of zal de Ouder- en Kindadviseur (OKA) gevraagd worden een rol aan te nemen. Deskundige hulp kan in overleg met de OKA bepaald worden. Er zijn diverse partijen die ingezet kunnen worden zoals schoolbegeleidingsdienst ABC, de schoolarts van de GGD en/of diverse trainingen.

Fase 4

- De pester wordt tijdelijk in een andere groep binnen de school geplaatst. Ook (tijdelijke) plaatsing op een andere school behoort, in overleg met het bestuur, tot de mogelijkheden.

Fase 5

- Wanneer een kind al deze fasen heeft doorlopen zonder het beoogde resultaat en/of de veiligheid van andere kinderen is in het geding dan zal de ouders geadviseerd worden te kijken naar een andere school voor hun kind. Ook kan de leerling (in overleg met het bestuur) geschorst of verwijderd worden. Voor verdere informatie hierover zie de paragraaf 'Toelaten, schorsen en verwijderen' in de schoolgids.

Hoofdstuk 5. Adviezen voor betrokkenen

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag. Wel is het belangrijk om in zaken als pestgedrag duidelijk te monitoren hoe het verloop van een casus wordt behandeld want er is veel tijd mee gemoeid en er zijn ook vele betrokkenen. Onderstaande tekst geeft concrete invullingen en handreikingen in het pedagogisch handelen vanuit de professionele schoolomgeving.

Adviezen voor de leerkracht

Begeleiding van de gepeste leerling

- Luister naar het kind en neem het probleem serieus.
- Laat merken dat je achter het kind staat en het pesten veroordeelt.
- Huilen of boos worden is vaak een reactie die een pester wil uitlokken. Help het kind inzien dat hij/zij ook op een andere manier kan reageren.
- Zoek samen met het kind naar een andere reactie en oefen die.
- Ga na welke andere oplossingen het kind wil en werk samen met het kind aan deze oplossingen.
- Benadruk de sterke kanten van het kind
- Ga het kind niet overbeschermen, hiermee plaats je het kind in een uitzonderingspositie, wat het pesten negatief kan beïnvloeden.
- Praat met de ouders van het kind
- Zorg indien nodig voor professionele hulp.

Begeleiding van de pester

- Laat merken dat je het pestgedrag van het kind afwijst, niet het kind zelf.
- Praat met het kind over zijn/haar rol in het pesten
- Laat het kind d.m.v. gesprekken of rollenspellen inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is op het gepeste kind.
- Maak samen met het kind afspraken om het gedrag te veranderen en help het kind zich aan deze afspraken te houden.
- Help het kind om op een positieve manier relaties met andere kinderen te onderhouden.
- Beloon goed gedrag.
- Praat met de ouders van de pester om een eventuele oorzaak van het pesten te achterhalen en de aanpak op school en thuis op elkaar af te stemmen.
- Zorg zo nodig dat het kind professionele hulp krijgt.

Begeleiding van de zwijgende middengroep

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de actieve rol van pester. Sommige kinderen houden zich afzijdig, merken niet dat er gepest wordt of willen het niet merken. De kinderen in deze middengroep zijn over het algemeen kinderen die erg gevoelig zijn voor de groepsnorm. Het is dan ook van groot belang dat de groepsnorm is dat je niet mee doet aan pestgedrag en dat je pesten meldt aan de leerkracht. De leerkracht kan deze norm ondersteunen en zo de middengroep mobiliseren tegen pesten. Dit gebeurt bijvoorbeeld in de Leefstijlles en/of klassenvergadering.

Adviezen aan ouders

Alle ouders

- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag van uw kind.
- Geeft zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

Ouders van de gepeste leerling

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek.
- Neem uw kind serieus en sta achter hem/haar.
- Verhoog het zelfrespect van uw kind door positieve stimulering.
- Bespreek het probleem met de groepsleerkracht en indien nodig met de IB-er, vertrouwenspersoon of directie.
- Houd een logboek bij van de pestincidenten, zodat de school precies weet wat het probleem is.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van de pester

- Neem het probleem serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat zijn/haar gedrag met anderen doet.
- Besteed (extra) aandacht aan uw kind, zodat u weet waar hij/zij mee bezig is.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de maatregel van de school staat.